

www.e-rara.ch

Corpus Juris Canonici Academicum

Freiesleben, Christoph Heinrich

Coloniæ Munatianæ, M DCC LXXXIII [1783]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-82301>

Index alphabeticus canonum et capitulorum omnium Clementinarum, extravagant. Joannis XXII. et communium [...] Praefatio.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

INDEX ALPHABETICUS
CANONUM ET CAPITULORUM OMNIUM
DECRETI, DECRETALIIUM GREGORII IX. SEXTI,
CLEMENTINARUM, EXTRAVAGANT. JOAN-
NIS XXII. ET COMMUNIUM;

OPERA
JOAN. LEL.

P R Æ F A T I O.

INdice Titulorum Juris Canonici ad novam formam redacto, ad novum etiam Canonum & Capitulorum Indicem operam duxi conferendam, ita ut Rebus secundum Rubricas ad ordinem alphabeticum dispositis, Capitula, quibus continentur, ad certam normam referrem. Tria verò, quæ ad id me potissimum impulere, Lectori, ut labore qualicunque frui valeat, exponere operæ pretium est.

1. Defectus quippe præcedentium Indicum, qui hucusque prelo prodierunt; Illi siquidem parum accuratè secundum ordinem Alphabeti constituti sunt, ut conferenti patebit: Accedit, quòd in præcedentibus Editionibus hanc formam emissis, nec notatis paginis, Capitulum diutius fuerit inquirendum, Tyroni intelligo, cujus labor hoc Indice levatur, dum singulis Capitulis paginæ signatæ sunt: Quinimò, evolvendi fuerunt sex diversi Indices, *Canonum Decreti, Decretalium, Sexti, Clementinarum, Extravagantium Joannis XXII. & Communium*; quibus evolvendis quantum temporis terendum fuerit, vel ipse novi, dum Jus Sacrum primum libavi; Hic verò singula & quotquot sint Capitula toto jure diffusa, unicâ serie perstringit, & tali, ut primo intuitu *Decretum à Decretalibus*, & vicissim *cæteræ Collectiones* ab his discerni valeant; Quæ enim priori se lineam offerunt, *Canones* sunt seu *Capitula Decreti*, inter quæ *initialia* Distinctionum, Causarum & Quæstionum, quæ sunt *Gratiani, Litteris* ut vocant *Italicis*, imprimi curavi, quæ verò in Contextu eundem Gratianum Auctorem habent, quia cum Canonibus quandoque confunduntur, eodem cum illis caractere imprimuntur; Ea, quæ hîc annotare fortè non abs re erit; sunt autem sequentia:

Paulus Diaclynæ, 43. caus. ij. quæst. 7.

Qui Calumniam, 2. v. quæst. 6.

Cum Majores, 20. vj. quæst. 1.

Unde ipse, 2. viij. quæst. 1.

Cogitatio, 21. de poenitentia, distinctione 1.

Hanc societatem, 12. Eadem distinct. 4.

Sicut ergo, 9. xxxv. quæst. 9.

Capitula Decretalium *Gregorii IX.* Lineam paulò interiori continentur cum cæteris Collectionibus, quas quidem Collectiones minores *Litteris* etiam *Italicis* impressas habes, jucundam, ut opinor, sed utiliori varietate, quæ, ut dixi, Decretales ab his distinguat.

2. Quod

Præfatio Indicis Canonum & Capitulor. omnium.

2. Quod autem in *Editione Romanâ* jussu *Gregorii XIII.* maximo legentium fructu, contulerunt *Correctores Romani*, Canonibus Decreti, Auctorum nomina subjungendo, Decretalibus *Gregorii IX.* & cæteris collectionibus, præstiti, ut omnimodæ Correctioni, similique foret adjumento, quod olim Decreto Gratiani adhibitum fuerat; Et sicut Legum Civilium cupidi, in Indicibus quos illarum compilatores effecerunt (majori dicam Auctorum labore, an Studioforum commodo) dum Titulis Libros, Legibus Numerum in Titulis adaptârunt, prorsus idem perfecti, ne quod præstat dignitate Juri Civili, vel in hoc ipsi postponeretur; inferendo insuper Capitulis *Regulas Juris in Sexto*, tum, ut hac in parte deficientibus Indicibus succurreretur, cum etiam has Regulas, quasi inadvertentes Studiosi memoriæ mandarent, dum Indicem manibus versabunt.

3. Sed nec minori minusvé necessariâ legentium utilitate exemplo *Joannis Guörneri* a, quem in hoc secutus est *Antonius Brosius* b Arvernus Presbyter in Indice Canonum Decreti, additi sunt Canonum numeri in Distinctionibus & Quæstionibus: Sic nempe citra temporis jacturam, loca citata inveniuntur, nec tota Distinctio vel Quæstio percurrenda est. Quam ergo prædicti Auctores operam adhibuerunt in Decreto, eandem, ut monui, in Decretalibus & cæteris Collectionibus attuli, servatâ, quantum licuit, citandi methodo apud Auctores usitatori, à qua nonnihil aberrasse visi sunt *Guörnerus* & *Brosius*. Hanc tamen in omnibus non adeo servavi, (si vera citandi methodus in Indicibus impressis probè servata sit) sed quasi necessariò ab illis recessi, in hoc & similibus verba rejiciendo: Etenim imprimis solitum fuit Ca. *si is qui præst.* xj. qu. 3. & illud *si is qui*, xxij. q. 4. Ratio fuit, quòd si sufficiat allegari Ca. *si is qui*, per hæc sola verba in causa xxij. sufficere debet in Causa xj. Et sanè satis ab invicem discernuntur per *Causam* xj. & xxij. Hæc enim verborum additio in Cap. ejusdem initii magis confundit quàm distinguit; sed & arbitraria est, & ad libitum omittitur, quod constat ex innumeris allegationibus, hoc vel illo modo: argumentoque esse potest Correctio Romana in Can. *Futuram*, 15. xij. qu. 1. ubi can. 1. dist. 88. citatur tantum per hoc verbum, *Decrevit*, quod in suo Indice servavit *Brosius* sequentium verborum additor copiosus, & in hoc ab ipso *Donjatio* c laudatus; In Indice tamen Editionis Romanæ imprimitur: *Decrevit sancta Synodus*, & apud *Guörnerum*: *Decrevit sancta Synodus nullum* Præ omnibus, mihi maximè placet *Brosii* citatio *C. Decrevit*, eamque duxi in similibus sequendam, quanquam non in omnibus, propter receptissimum modum verba in certis aliis addendi.

Similiter videntur Capitula *Episcopus*, per hoc solum verbum alleganda, *argum.* dist. 88. quod dic de Capitulis *si qua*, *argum.* xxvij. qu. 1. c. 22. & 28. de Capitulis *si quis*, *argum.* xj. qu. 1. & 3. xvij. qu. 4. xxvij. qu. 1. & 2. & c. de Capitulis *Pervenit*, *argum.* xvij. quæst. 2. & aliis pluribus. Nam cui bono prædicta & alia Capitula in editione Romana, & c. prænotantur numeris j. ij.

a *Guörneri* Index Canon. Decreti prodit in lucem cum ejusdem *Analysi* Lib. IV. Institution. Juris Canon. Ur-fellis 1604.

b Index *Brosii* adaptatus est Editioni Juris Canonici *Parisi* M. DC. LXXXVII.

c *Joan. Donjatio* prænotion. *Canonicarum* Lib. V. cap. 23. pag. 725.

Præfatio Indicis Canonum & Capitulor. omnium.

ijj. &c. ? Adde Cap. *Si quis*, &c. promiscuè citari *d* per hæc prima verba vel additis sequentibus verbis, quem modum tandem retinui, sed adjectis in margine numeris j. iv. vij. x. &c. inde fit, ut citatio, quoquo modo fiat, facilius vel conferri, vel restitui valeat.

Possent etiam hæc Capitula utroque modo poni in Indice, quod in aliquibus etiam servavi; sed privati non est hanc in se provinciam suscipere, utpote non omnibus placitum, licet permultis utilissimam: Et ne ad majorem molem Index sic excresceret, judicarem rejicienda *Initialia Gratiani* & horum loco Capitula hoc duplici modo substituenda; hæc tamen *verba Gratiani* retuli ad Indicem pro more recepto in editione Romana, suppletis etiam exemplo *Brosii* quibuldam, quæ deerant: Ex. gr. *Duo Clerici* in principio *Causæ* xix. &c. Plura alia in præsentī correxi, restitui: quæ quidem attingere libet, sed enarrare foret longius; verbo dicam, Capitula omnia non semel, sed bis atque iterum, exscripsi, legi, relegi, omiſſa quæcunque, pro posse, restitui.

Bis posita sine ullo discrimine, ut c. statutum est. ij. qu. 6. &c. *Et supposita*, si quis reliquerit, *dist.* 30. Placuit ut iis. xxij. quæst. 5. secundum tropologiam, *dist.* 37. delevi. Malè allegata, *si quis obligatus*, pro *si quis oblitus*. 4. xiv. qu. 4. Et falsas inscriptiones, c. *si quis ab Episcopo*. 20. ij. qu. 7. Concilium *Arelatense*, pro *Aurelianense*. j. c. *si quis Diaconus*. 29. *dist.* 50. *Isidorus* pro *Hormisdæ Papa*, & similes errores hinc inde restitui; quas quidem falsas allegationes & inscriptiones habuit *Editio Parisiensis* an. 1687. hasque non correxit *Lipsiensis Editio* an. 1695. sumptibus *Joh. Friderici Gleditschii*, plurimosque alios errores hîc & alibi longè majoris momenti ad Exemplar Parisiense expressit, ut novos taceam.

Cæterum sicut in Decreto *Corrèctiones Romanas* per litteras CR. designavi, ita in Decretalibus *Partes Decisæ* per litteras PD. utrasque sub *Gregorio XIII.* adhibitas, Capitulis addidi: Cujus ratio, necessitas *Corrèctionum Decreti & Partium Decisarum* in Decretalibus, fuit; Cùm enim in editione Textus Canonici *Casus* sive species facti, olim à *Bernardo Compostellano* hortatu vel fortè mandato *Innocentii IV.* exarati cum Glossis deleti fuissent, ad faciliorem Scholarum & Legentium usum, supplendi fuerunt in quibuldam Capitulis magis notabilibus; Exemplo esse possunt c. *Consilium*, 2. de observat. jejunior. cap. *sicut*, 8. Ne Clerici vel Mon. &c. & obscurioribus; vel partes aliquin etiam notabiliores addendæ, ut cap. *solita*, 6. de Majoritate; cap. *Quod Clericis*, 9. cum seq. de Foro compet. cap. *cùm ab omni*, 10. de vita & honest. Cler. &c. quod in prædictis partibus decisæ præstatur: adeoque quo fructu Corrèctiones & Partes Decisæ consignatæ sint, ex harum & præstantiâ & necessitate judicabit Lector; qui etiam memor erit sæpè dictas Corrèctiones Decreti inveniri solum in editionibus *Gregorii XIII.* & similiter *Partes Decisæ* in ejusdem Pontificis Textualibus editionibus, nisi editionem Antverpianam *Antonii Contii* de anno 1570. exceperis.

d Vide Notam marginalem in ca. convenientibus, 4. j. q. 7. ad ca. *si quis*, 11. xxvij. qu. 2. &c.